

PB: Internationale experts bevestigen zorgvuldige restauratie Lam Gods

Departement CJM <departement.cjm@vlaanderen.be>

Di 19/12/2023 14:29

Aan: Magnus Hannelore <hannelore.magnus@vlaanderen.be>

Internationale experts bevestigen zorgvuldige restauratie Lam Gods

Sinds eind maart '21 kunnen bezoekers in de Gentse Sint-Baafskathedraal het onderste register van het geopende altaarstuk *Het Lam Gods* van de gebroeders Van Eyck opnieuw in al haar glorie bewonderen. Het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK) restaureerde tussen 2016 en 2019 het middenpaneel met *De Aanbidding van het Lam Gods* en de zijpanelen met *De Ridders van Christus*, *De Kluizenaars* en *De Pelgrims*. In mei '23 ontvingen de opdrachtgever, de Kathedrale Kerkfabriek van de Gentse Sint-Baafskathedraal, en de Vlaamse overheid - die 80% van de restauratie financierde - een brief van em. prof. Hélène Verougstraete waarin ze haar bezorgdheid uitte over deze restauratie. Volgens haar raakte *Het Lam Gods* beschadigd door het verwijderen van de overschilderingen uit de 16de eeuw. Op basis van historisch en wetenschappelijk onderzoek concludeert de Internationale Commissie voor het behoud van het Gentse altaarstuk dat de restauratie door het KIK zeer zorgvuldig is uitgevoerd en dat de beweringen van mevrouw Verougstraete op een reeks misvattingen zijn gebaseerd.

Minister van Onroerend Erfgoed Matthias Diependaele en minister van Cultuur Jan Jambon: *'Het Lam Gods is een absoluut topstuk van de Van Eycks en van de Vlaamse Primitieven. Al eeuwenlang komen bezoekers van over de hele wereld naar Gent om dit altaarstuk te bewonderen. Het verdient en krijgt terecht de beste zorg. Door zowel een nationaal adviescomité, een internationale expertencommissie en de Topstukkenraad te betrekken bij deze restauratie zijn we ervan overtuigd dat de restauratoren van het KIK de juiste restauratiekeuzes genomen hebben.'*

Mevrouw Verougstraete veronderstelde dat onder meer de verflagen van de **lucht**, de **horizon** en de **verre grasvelden** in *De Aanbidding van het Lam Gods* die vóór de restauratie zichtbaar waren, van Jan van Eyck waren. Ze beweerde dan ook dat tijdens de restauratie geen zestiende-eeuwse overschilderingen zijn verwijderd, maar originele verflagen van Jan van Eyck. Ze illustreerde haar verhaal met vergelijkingen van afbeeldingen 'voor, tijdens en na de restauratie', ontleend aan de website 'Closer to Van Eyck'.

Rapport KIK

Het **Departement Cultuur, Jeugd en Media** en het **agentschap Onroerend Erfgoed** luisterden met aandacht naar de argumenten van mevrouw Verougstraete en vroegen een reactie aan het KIK. Het team van expert-restauratoren van het KIK bezorgde een uitgebreid rapport waarin zij aantoonde dat zij tijdens de restauratie alle **richtlijnen** voor het **besluitvormingsproces** correct hadden gevolgd, de **behandeling correct** hadden uitgevoerd, alle **behandelingsprocessen** correct hadden **gedocumenteerd** en dat alle **commissies en belanghebbenden** tijdens het hele project via diverse adviesraden – waarvan mevrouw Verougstraete trouwens zelf lid was – grondig waren **geïnformeerd**.

Originele verflagen blootleggen

De expert restauratoren van het KIK verwijderden een niet-originele zestiende-eeuwse verflaag die, niet alleen oudere beschadigingen en lacunes, maar ook de originele verflagen van de gebroeders Van Eyck bedekte. De beslissing om deze zestiende-eeuwse laag te verwijderen en het origineel bloot te leggen werd gemaakt op basis van **uitgebreid wetenschappelijk onderzoek** en op aanbeveling van de **Internationale Commissie** voor het behoud van het Gentse altaarstuk, samengesteld uit **23 experten** uit **binnen- en buitenland**, vanuit diverse disciplines.

Wetenschappelijk onderzoek en overleg

Het agentschap Onroerend Erfgoed en het Departement Cultuur, Jeugd en Media legden alle argumentaties en stukken voor advies voor aan de Internationale Commissie. De commissieleden concluderen dat de beweringen van mevrouw Verougstraete vertekend zijn door **onvolledige en verkeerd geïnterpreteerde documentatie**. Het KIK baseerde zich op diepgaand wetenschappelijk onderzoek en voerde de restauratie uit in nauw en gedocumenteerd overleg met alle betrokken experten, zoals het **nationale adviescomité**, de **Topstukkenraad** en de **internationale expertencommissie**. De internationale experten rapporteerden dat het verwijderen van de oude overschilderingen **geen beschadigingen** veroorzaakte en het oorspronkelijke penseelwerk van de Van Eycks onthulde.

Vertrouwen in restauratoren

Net als beide Vlaamse administraties en de Kathedrale Kerkfabriek van de Gentse St.-Baafskathedraal bevestigen de bevoegde ministers Jan Jambon en Matthias Diependaele hun vertrouwen in de restauratoren van het KIK. Ze kijken nu al uit naar de resultaten van de derde restauratiefase.

Heeft u vragen voor het Departement Cultuur, Jeugd en Media?

Ilse De Schutter

Woordvoerder Departement Cultuur, Jeugd en Media

ilse.deschutter@vlaanderen.be

02 533 41 70

Heeft u vragen voor het kabinet van Vlaams minister van Cultuur Jan Jambon?

Olivier Van Raemdonck

Woordvoerder kabinet minister Jan Jambon

olivier.vanraemdonck@vlaanderen.be

0470 99 91 01

Heeft u vragen voor het agentschap onroerend erfgoed?

Kathleen Vancaester

Afdelingshoofd Organisatieondersteuning agentschap Onroerend Erfgoed

kathleen.vancaester@vlaanderen.be

02 553 17 37

Heeft u vragen voor het kabinet van Vlaams minister van Onroerend Erfgoed Matthias Diependaele?

Simon Vandecasteele

Adjunct-kabinetschef Onroerend Erfgoed kabinet minister Matthias Diependaele

simon.vandecasteele@vlaanderen.be

0485 61 01 26

U heeft deze e-mail ontvangen, omdat u een contact van Departement Cultuur, Jeugd en Media bent. Als u deze e-mails niet meer wenst te ontvangen, kunt u zich [uitschrijven](#).

Made with prezly